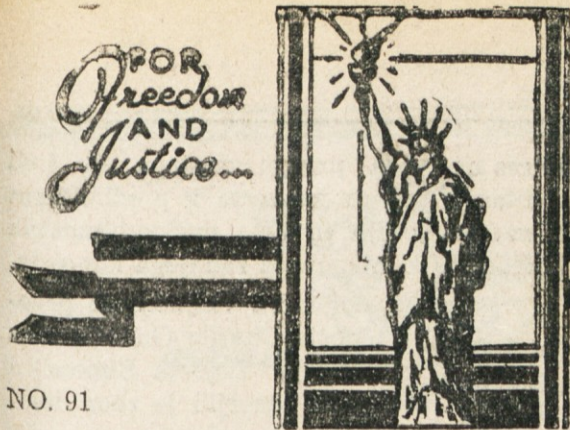

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 91

Cirila Saksida
804 Woodward Ave.
Brooklyn, N.Y. 11227

IN SPIRIT
GUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, MAY 8, 1969

STEV. LXVII — VOL. LXVII

Umik iz Vietnama za zdaj še ni na vidiku

Rdeči ne kažejo nobene resne volje za uspešna pogajanja, upajo še vedno, da bodo ZDA pod pritiskom javnosti popustile.

WASHINGTON, D.C. — V zadnjem času so se pomnožili pozivi k umiku čet Združenih držav iz Južnega Vietnama. Nekateri so za reden postopen umik, ki naj vsaj na videz poskuša ohraniti neodvisnost Južnega Vietnama, drugi pa so za brezpogojen umik, pa naj se zgodi v Južnem Vietnamu, kar je hoče. Po njihovem mnenju je bilo napak, da so ZDA šle v Vietnam in je zato edino pravilno, da gredo čim prej od tam. To je zelo enostaven način reševanja zapletenih, težavnih vprašanj. Ti ljudje trdijo, da je mogoče uro enostavno potisniti nazaj, da je mogoče dejanja, ki nam niso ljuba ali všeč, enostavno brisati.

Viri blizu Bele hiše zatrjujejo, da predsednik Nixon ne bo pustil Južnega Vietnama na cedilu, ker je prepričan, da bi to škodovalo Združenim državam in njihovim interesom ne le v južni, ampak prav tako tudi v jugovzhodni in vzhodni Aziji. Ni izključeno, da bodo še pred koncem letošnjega leta umaknile ZDA iz Južnega Vietnama kakih 50.000 vojakov, toda v Južnem Vietnamu bodo ostale dve ali tri leta dovolj močne sile, ki bodo sposobne skupaj z južnovietnamskimi zavrtni vsak nov rdeči poskus polastiti se Južnega Vietnama s silo.

Predsednik Nixon mora računati z razpoloženjem javnega mnenja in s pritiskom zagovornikov končanja vojne v Vietnamu "pod vsakimi pogoji", zato pošpušča ameriško zastopstvo v Parizu pri razgovorih z rdečimi. Istočasno se Združene države prizadevajo, da bi čim prej uspešno prevzemale sam čim hitreje odgovornost za lastno varnost na znotraj in od zunaj. Nixon upa, da bo to pomirilo ameriško javnost in zmanjšalo tudi ameriško vojno breme.

Nixon obišče Avstralijo

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je obljubil predsedniku avstralske vlade, ki je bil zadnja dva dni tu na uradnem obisku, da bo obiskal Avstralijo, verjetno že prihodnje leto. Ameriški predsednik je poseben hvalil Avstralijo zaradi pomoči v vietnamskem vojskovanju.

Borman prenehal biti astronaut

HOUSTON, Tex. — Frank Borman, ki je vodil tako uspešno polet Apollo 8 pretekli Božič okoli Lune, je pretekli torkom končal svojo astronautsko službo. Ne bo več letel v vesolje, bo ostal v NASA kot vodnik programa za vesoljske postaje.

SHOWERS

Vremenski prerok pravi:

Oblačno, hladnejše in dež. Najvišja temperatura do 68.

Pomilostitev prijatelji pomirila Severno Irsko

BELFAST, S. Ir. — James Chichester-Clark, ki je pretekli teden nasledil T. O'Neill kot predsednik pokrajinske vlade Severne Irske (Ulster), je pomilostil vse "politične jetnike" in jih pustil takoj na svobodo. Med njimi je bil tudi znani protestantski zagrozenec rev. Ian Paisley, ki je že presedel v ječi 2 od 6 mesecev, na katere je bil obsojen zaradi kršitve prepovedi zborovanj v zvezi z bojem severno-irskih katoličanov za civilne pravice. I. Paisley je najhujši nasprotnik priznanja teh pravic.

Ko so ga izpustili iz ječe, je Paisley dejal, da je treba "dati novi vladi priložnost, da spravi deželo v redni položaj". Kaj misli storiti sam, ni povedal. Pomilostitev se nanaša na 133 oseb, ki so bile prijete, že obsojene ali pa le obtožene zaradi kršitve zakonov in odredb v času boja za civilne pravice in nemirov v zvezi s tem. Pomilostitev se ne nanaša na vršilce sabotaž.

Pomilostitev je bila ugodno sprejeta v obeh taborih. Vsaj začasno utegne res pomiriti duhove. Nova vlada bo v glavnem nadaljevala politiko prejšnje, uporabljala bo nemara le druge načine in pota, ki naj bi preprečila nove nemire. Katoličani zahtevajo enako volivno pravico pri krajevnih volitvah, kar jim je vladna stranka obljubila dati. Nič še ni bilo odločenega o vprašanju dodelitve stanovanj in enakosti pri najemanju.

Kobaltovo obsevanje uničuje rakasto tvorbo

WASHINGTON, D.C. — Sen. Richard B. Russell demokrat iz Georgije, je pretekli torkom razkril, da je kobaltovo obsevanje odstranilo rakasto tvorbo na njegovih pljučih, odkrito pred meseci. Uspeh je "skoraj fantastičen", pravijo njegovi zdravniki. Ali je ozdravljenje res tudi trajno, bo pokazal šele čas.

Sen. R. B. Russell je načelnik nakazilnega odbora Senata, ena najmočnejših oseb v Kongresu.

Tobak veliko goje

WASHINGTON, D.C. — Tobak goje v štirih četrtinah držav Unije. Uspeva dejansko povsod, seveda pa je njegova kakovost zelo različna.

Kremelj se je odločil za previdno politiko?

Odgovorni vodniki naj bi spoznali omejene možnosti in sredstva ter postali zato previdnejši v njih uporabi.

WASHINGTON, D.C. — Republikanski časnikarji, ki imajo dostop v Belo hišo, pravijo, da je Nixonova okolica prišla do sklepa, da se je Kremelj odločil za zmerno in previdno taktiko v svoji zunanji politiki. Svoj sklep utemeljuje s sledečimi okoliščinami:

Partija ima še zmeraj absolutno moč na državo, toda obvladati vseh državnih funkcij ne more. Gospodarska in socialna politika Sovjetske zveze sta postali tako zapleteni, da nobena partijska kontrola nima več celotnega pregleda, kaj se godi. Režim se mora opirati zmeraj bolj na strokovnjake kot na partijske zaupnike, akoravno strokovnjakom ne zaupa toliko kot "svojim ljudem".

Podrila se je med komunisti tako priljubljena ideja, da komunizem pomeni red in mir za ves človeški rod. Pa se je pokazalo, da reda in mira ne more zagotoviti in zanj jamčiti niti v komunističnih režimih. Nevarnost za mir in red obstojajo na obeh straneh železne zaves. V čem naj bo torej komunizem boljši od kapitalizma. Varnost za Sovjetsko zvezo je postala po komunizmu celo manjša, kot je bila pred komunizmom.

Pomanjkanje kapitala se pod komunizmom bolj čuti kot pod kapitalizmom. Za komuniste je torej težje odrediti vrstni red za investicije, doma in na tujem, vojaške in civilne, gospodarske in negospodarske.

Sovjetska zveza je kot velesila zainteresirana na miru po vsem svetu. Mir je ogrožen na toliko krajih, da ne more Moskva povsod zavarovati svoje interese tako, kot bi rada, ker ji manjka sredstev. Mora se torej odločiti, kakšne vojne nevarnosti je treba bolj "gasiti", in kakšne manj. Vse to svetuje Kremlju opreznost v zunanji politiki.

Črni jeziki posebnost

Samo vrsta psov in beli medvedi imajo med vsemi živalmi črne jezike.

Olajšana trgovina s komunistskimi državami

WASHINGTON, D.C. — Kongres je 1. 1949, torej v času, ko je bila hladna vojna že na grebenu, uzakonil poseben postopek za izvoz našega blaga v komunistične dežele. Ta zakon še velja in bo njegova veljavnost potekla 30. junija. Zakon bo treba podaljšati, kar se bo gotovo zgodilo. Vprašanje je ali ga ne kaže spremeniti. Odnosi do komunizma so se spremenili po vsem svetu, ideje, ki so bile v veljavi 1. 1949, danes ne veljajo več. Tega mnenja je tudi senatni odbor za banke, ki je že obravnaval to zadevo, 20. maja pa pride zadeva pred Domov bančni odbor.

Upajo, da bo ta sprejel predlog, da se nadzor izvoza v komunistične države olajša. Glavni razlog je očiten: komunisti lahko danes kupijo katerokoli blago; ako ga ne morejo v Ameriki, ga pa dobijo v Evropi. Le redki so slučaj, da ima Amerika resničen monopol. Tudi političen položaj govori za olajšanje kontrole izvoza. Saj je federalna administracija mnenja, da bo še letos začela razgovore z Moskvo o kontroli proizvodnje nuklearnega orožja. Ako bi naša dežela vztrajala na dosedanjem obsegu kontrole, bi to lahko v Moskvi smatrali za nezaupnico, kar bi škodovalo pogovorom o razorožitvi.

Biafra vztraja v boju

LAGOS, Nig. — Radio Biafra je objavil, da so starešine Biafre in posvetovalna skupščina povzdignili podpolk. Odumwugu Ojukwu v generala po govoru, ki ga je imel 1. maja v osvobodjenem mestu Owerri.

Ojukwu je izjavil, da se je Biafra pripravljena pogovarjati o končanju vojne brez vsakih pogojev, da pa bo branila neodvisnost z vsemi sredstvi in do zadnjih možnosti. Mir naj bi posredovali prijatelji vsake strani, ki naj bi se sestali in pogovorili pod predsedstvom abesinskega cesarja Haile Selasijaja.

Nigerijska vlada je ponovno izjavila, da se mora Biafra odločiti svoji proglašeni suverenosti in priznati osrednjo vlado. Dokler je med zvezno vlado in med vodstvom Biafre taka načelna razlika v stališčih kljub vsej "prožnosti" na konec vojne ni mogoče računati.

PALESTINSKI GVERILCI PRITISKAJO NA LIBANON

Vodniki palestinskih gverilcev zahtevajo od Libanona, da jim dovoli rabo libanonskega ozemlja za napade na Izrael. — Izrael bo utrdil obmejno vasi.

BEIRUT, Lib. — Sovraštvo med Izraelom in Arabci v Libanonu do zadnjega ni bilo tako močno kot v drugih arabskih državah, sosedih Izraela. Libanon je skušal živeti v miru in opravljati svoje posle kot bankir in tujsko središče Srednjega vzhoda. Lanski napad izraelskih komandosov na letališče v Beirutu kot odgovor na arabski napad na izraelsko letalo v Zuerichu v Švici je za nekaj časa vzmernil državo. Nastopil je zopet mir in Libanon se je vrnil v staro.

V zadnjih tednih so palestinski gverilci začeli pritiskati na Libanon in vpadali preko njega v Izrael. Libanon se je trudil gverilce zadržati in jim preprečiti rabo libanonskih tal za boj proti Izraelu. Ti so nato začeli z demonstracijami in izgredi v mestih Libanona, tekem katerih je bilo 18 oseb mrtvih, čez sto pa ranjenih in večje število prijetih in zaprtih. Položaj se je tako zategnil, da je vlada morala odstopiti.

Gverilski vodniki ne odnehajo

Gverilski vodniki nočejo pustiti. Iz Kaira so poslali v Libanon vladi svarilo, naj izpusti vse zaradi izgrede prijetih gverilcev in pusti gverilskim skupinam prosta oporišča v Libanonu za vpad v Izrael. Libanonska vlada se tem zahtevam upira, ker se boji, da bi dal Izraelu povod za napad nanj in zasedbo južnega dela republike do reke Litani. Gverilski vodniki se na to ne ozirajo čes "Izrael naj to le stori, še je tako neumen!"

Sirijski najbolj sivni

Libanonska vlada je obdolžila gverilce skupine Al Saika, ki so povezani z vladno stranko Baath v Siriji in imajo svoj glavni stan v Damasku, da oblegajo libanonsko gorsko vas Hasbaya v bližini izraelske meje.

Al Saika iz Damaska to zanika in svari Libanon, naj ne ovira gverilcev pri vpadih v Izrael.

Vladna kriza med tem še ni rešena. Predsedniku republike

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo sv. Cecilije št. 37 ADZ ima nocoj, 8. maja, ob 7.30 sejo v šoli sv. Vida.

Pozdravi iz Floride — Znana Frank in Rosi Rupert pošiljata prijateljem pozdrave s Pompano Beach v Floridi.

Najdena izkaznica — Najdena je bila osebna izkaznica U.S. Department of Justice za Franka Kosnika. Dobi jo v uradu AD.

Javni tožilec zahteva za Evansa smrtno obsodbo —

V zaključnem dokazovanju in utemeljevanju obtožbe je javni tožilec Charles R. Laurie zahteval v razpravi proti Fredu Evansu pred okrajnim kazenskim sodiščem smrtno obsodbo. Evans je obtožen umora treh policajev in enega civilista 23. julija lani v Glenwillu v Clevelandu.

Šest dni, kdor hoče —

Zupan C. Stokes je včeraj izjavil, da bo predložil mestnemu svetu prihodnji ponedeljek, naj da možnost članom policije, da so v službi poleg rednih 5 dni še 6. dan. Kdor se za to prijavi, bo imeli šesti dan plačan posebej na temelju 50-odstotnega dodatka (čas in pol). Mesto ima premalo policajev in zato je za varnost preslabo poskrbljeno.

Seja preložena —

Podr. št. 25 SZS bo imela sejo v ponedeljek ob sedmih zvečer namesto v nedeljo. Seja bo kot običajno v šoli sv. Vida. — V soboto bodo napredaj krofi v farni dvorani po enajstih dopoldne, prav tako drugo pecivo. Članice naj kličejo za pecivo Mrs. Kolegar 481-4659, če ne morejo same prinesiti, da ga bodo prišli iskat.

Velika reka

WASHINGTON, D.C. — Glavna reka Aljaske Yukon prinaša v morje skoraj enako količino vode kot reka Mississippi.

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Rdeči so preteklo noč streljali znova na razne postojanke in mesta, med drugim na mesto Hue. Tri osebe so bila pri tem mrtve, nad 30 pa ranjenih. — Pretekli teden je padlo v bojih v Južnem Vietnamu 205 ameriških vojakov.

PARIZ, Fr. — Danes je tu noven sestanek predstavnikov rdečih in predstavnikov zaveznikov, na katerem govorijo o končanju vojskovanja v Vietnamu. Upanje na konec zastaja je propadlo, rdeči svojega stališča niso nič spremenili. Čakajo, da bodo ZDA pod pritiskom javnega mnenja same opustile nadaljni boj.

MOSKVA, ZSSR. — Oblasti so prijele v Taškentu upokoje-nega generala Pjotra Grigorijena, ko se je tam javno zavzemal za pravice krimskih Tatarjev, ki so jih med drugo svetovno vojno prisilno selili v notranjost Azije.

PRAGA, CSR. — Partijsko uradno glasilo "Rude Pravo" je objavilo protestno spomenico Akademije znanosti v Pragi proti omejevanju svobode z uvedbo cenzure na tisk, radio in televizijo. Spomenica je bila sprejeta 3. aprila, pa je bila šele sedaj objavljena. Uredništvo se je zaradi zamude v listu opravičilo.

Mikronezija končno le prišla na vrsto v Washingtonu

WASHINGTON, D.C. — Mikronezija obstoji iz 2.000 otokov, od njih je pa samo 100 takih, ki na njih živijo domačini. Jih je pa le 92.000. Vse to je naša federacija prevzela po drugi svetovni vojni od Japonske in ima pod svojim varstvom. Sedaj notranji tajnik Hickel preiščuje, kaj naj napravi. Šel je osebno gledat, kakšno je stanje v Mikroneziji, in domačinom obljubil pomoč. Domačini so bili seveda obiska zelo veseli, spominjajo se pa, da je bilo že par takih obiskov, posledic pa niso dočakali. Hickel jim je rekel, da bo sedaj drugače. Morda ima Hickel prav, kajti naša federacija je za upravo Mikronezije odgovorna Združenim narodom, tam se pa zmeraj kdo dobi, ki kritizira našo politiko v Mikroneziji.

Stroški za zboljšanje stanja prebivalstva ne bi bili preveliki, so znosi. Hujše je z okorelostjo naše birokracije, ki se ne zgane. Tam leži glavni vzrok, zakaj se naša dežela tako malo briga za zapuščeni del sveta.

Šestletna jemenska državljanska vojna končana?

CLEVELAND, O. — Končno vendarle prijetna novica tudi iz arabskega sveta. Predsednik jemenske republikanske vlade Abdul Rahman el-Iriani je izjavil, da smatra, da je jemenska državljanska vojna dejansko končana. Kraljeve čete so se zadnjičrat pokazale na bojiščih v decembru, od takrat ni o njih ne duha ne sluha. Predsednik Rahman trdi, da je vse povzročila spremenjena politika savdskega kralja Fejsala. Ta je prišel do sklepa, da bivši jemenski kralj Al Badr ne bo mogel nikoli pregnati republikanskega režima, zato ga je poklical k sebi v Savdsko Arabijo, njegove vojaške oddelke pa prepustil usodi.

Prava tragedija jemenskih kraljevih pristašev se je začela že preje, kmalu po porazu egiptovskega Naserja 1. 1967. Naser je moral takrat neutegoma skleniti premirje s savdskim kraljem in umakniti svoje čete iz Jemena. Seve-

da ni mogel zadostno podpirati tudi republikanskega režima. Vsi so takrat mislili, da bo republikanski režim v Sani kmalu pokopan. Pa se to ni zgodilo. Republikanska vlada je dobila nekaj pomoči iz Moskve, nekaj so ji pa pomagale tudi napake, ki so jih delali kraljevi pristaši. Morali bi navaliti z vso silo na republikanske oborožene sile, so se pa rajše prepirali med seboj. Ker sta oba nasprotnika prišla na domačih frontah v zagato, sta bila prisiljena, da začneta razgovore o premirju. Take razgovore sta podpirala tako Egipt kot Savdska Arabija. Pokazalo se je, da kraljevi niso bili kos republikancem tudi pri pogajanjih, kar savdskega kralja ni ravno spravilo v dobro voljo.

Jemenski republikanci so tudi začeli dobivati pomoč od novega domačega režima v bivši angleški koloniji Aden. Aden jim je nudil vojaško in politično zaledje, ki ga preje

niso imeli, dokler je v Adenu gospodarila angleška diplomacija. Na drugi strani je Moskva zmeraj držala z njimi, akoravno pomoč od tam ni bila nikoli preobilna.

Vse to so bili razlogi, ki so republikancem pomagali do zmage bolj na političnem kot na vojaškem področju. Seveda z današnjim stanjem v jemenski republik ni nič rečeno zadnja beseda. Vse je odvisno od tega, kako bo o jemenskem režimu sodila sosedna Savdska Arabija. Do sedaj savdska politika samo "prenaša" sedno jemensko republikansko vlado, je še ni priznala. V Sani upajo, da jo bo kmalu.

Med tem jemenski republikanci pridno iščejo po vsem svetu prijatelje in zaveznike. Dokler so bili odvisni od Naserja, so se morali ravnati po vsem želja egiptovske zunanje politike in se radi tega prepirati z vsem svetom. Sedaj bi Sana čim preje rada obnovila prijateljske stike z našo deželo

in z zahodno Evropo. Ameriška diplomacija ji ne bo delala težav, kajti vsaka navezanost Jemena na zahod pomeni manj odvisnosti od Egipta in od arabskih homatij. Amerika bo dalje Jemenu lahko pomagala pri urejevanju težav z jemenskimi sosedmi, posebno s Savdsko Arabijo. Podobne interese na dobrih stikih z Jemenom imajo tudi večje države v zahodni Evropi. Jim prav nič ni po godu, da ima v Rdečem morju še zmeraj glavno besedo Egipt.

Konec državljanske vojne v Jemenu še ne pomeni solidne uprave v republiki. Prejšnja državna uprava je zadnjih 6 let doživela toliko udarcev, da je danes ni dejansko nikjer več. Sana bo torej morala začeti državno organizacijo znova. To seveda ne bo po volji plemenom, ki so se zadnja leta navadila na neodvisnost. To nudi lokalnim plemenskim mogotcem vsaka anarhija.

NAROCNINA:

Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 91 Thursday, May 8, 1969

Komunizem, nacionalizem, liberalizem

Debate o tragediji, ki je zadela Čeha in Slovače, so pokazale, da svobodni svet vse premalo loči gornje pojme, ki spadajo med glavno gradivo za vsak razgovor o tem problemu. Ni namreč le važno, kaj mi mislimo o gornjih pojmi, važnejše je, kaj mislijo o njih komunisti in ne morda antikomunisti. Komunisti imajo o teh pojmih svoje poglede, ki niso nič zamegljeni in tudi dovolj jasno ocenjujejo vrednost teh pojmov.

Komunist ne veruje samo v komunizem, naj ga razlaga tako ali tako, ga tudi postavlja nad vse druge moralne vrednote. Zanj je pojem komunizma ravno tako važen kot za nas pojem svobode. Kot je svoboda za nas največje politično dobro, tako ni za komunističar ničesar, kar bi bilo zanj več vredno kot komunizem. Komunizem je torej zanj vreden neprimerno več kot liberalizem ali nacionalizem.

To ne pomeni, da komunist ne vrta v obeh pojmi in skuša v njih dobiti prvine, ki v danih razmerah komunizmu lahko tudi kaj koristijo. Kar dobi uporabnega, tudi takoj izkoristi. Ko je vse, kar je koristno v obeh pojmi, izrabljeno, vrže liberalizem ali nacionalizem med staro šaro, dokler se morda zopet ne pojavi prilika, da jih ponovno privleče na dan.

Do tega trenutka namenoma rabimo splošen izraz komunist. Moramo pa ta izraz točneje opredeliti. Komunistov je na svetu toliko, kolikor ima komunizem pristašev, ki znajo, hočejo in upajo misliti. Zato je le prirodno, da se v vsaki stranki počasi ustvarja svoje pojmovanje o komunizmu, ki ohranja od prvotnega pojma samo glavne prvine, zato pa dodaja nove, prirojene razmeram, v katerih živi dotična stranka. Po tej poti pridemo do "nacionalnih" komunizmov, ki pa niso povezani z nobenim nacionalizmom. Beseda "nacionalni komunist" hoče le povedati, kdo je pristaš tega ali onega skupinskega komunizma, ne trdi pa, da je njegov komunizem prežet z nacionalizmom. To lepo pove uradni naslov titovcev: Zveza komunistov Jugoslavije, ne morda Zveza jugoslovanskih komunistov. Titovski so torej le komunisti, ki slučajno živijo v Jugoslaviji, niso pa jugoslovanski, kot tudi niso tuji, ki živijo v Jugoslaviji, "jugoslovanski tuji", ampak le "tuji v Jugoslaviji".

Iz tega tudi sledi, da vsaka komunistična stranka po svoje vrednoti pojem nacionalizma. Nacionalizem je na primer v častih pri malih rdečih satelitskih državah v srednji Evropi, ker jih do določene meje varuje pred pritiskom iz Moskve. Sovjetska unija ga ne mara, ker so ji zoprni celo nacionalizmi domače vrste: (ukrajinski, baltijski itd.). Moskva tudi ne mara za tuje nacionalizme, kot na primer za jugoslovanske in tudi ne za češkega in slovaškega. Misli, da "nacionalni komunizmi" le ovirajo priprave za razvoj komunistične družbe. Tudi med rdečimi "Jugoslavlani" se pojavljajo podobne misli.

Zato si ne smemo domišljevati, da se na primer v Moskvi veselijo slovaškega nacionalizma. Im je zoprni, toda trenutno koristen, ker ruši solidaren odpor čeških in slovaških komunistov napram Sovjetski zvezi. Dokler jim bo koristen, ga bodo božali; ko ga ne bodo več rabili, se bodo njihove simpatije zanj takoj ohladile. Seveda se tega zaveda tudi slovaški tovariš Husak. Ve, da so v Moskvi vse simpatije do njega le začasnega značaja.

Za komuniste ni torej nacionalizem nekaj načelnega, je le instrument za politično rabo, ki se po prirodi mora s časom obrabiti. Preoptimiščen bi bilo, če mislimo, da so komunisti v Sloveniji ali na Hrvaškem drugačni. Trenutno jim nacionalizem politično koristi, da pritegnejo nase kline vseh mogočih vrst doma in na tujem. Ko bo sezona za nacionalizem minila, bodo razni Bakariči in Kavčiči nanj hiro pozabili. Pogoj je samo, da najdejo kaj boljšega za svoje politične cilje.

Podobno se komunisti obnašajo tudi do pojma liberalizem. Seveda jim je beseda svoboda zmeraj na koncu jezika, v resnici pa dajejo nekaj svobode le somišljenikom znotraj stranke. Neorganiziranim tovarišem jo ne priznajo, še manj pa 95% ostalega delovnega naroda. Ti morajo komunistom naravnost izpuliti vsako drobtinico, ki ima značaj svobode, pa še to le do preklica.

Kazalo je, da bo na Češkem in Slovaškem Dubčkova komunistična struja ustvarila nove odnose med komunizmom in liberalizmom. Dubčkov komunizem se je res razlikoval od drugih komunizmov po tem, da je nekomunistom dajal precej svobode na področjih izven politike. Na političnem področju je bil nepopustljiv; je kvečjemu dajal precej megle obljube in ne več. Škoda, da je Kremlj tako hitro in grobo zadušil razvoj Dubčkovega komunizma, morda bi se iz njega vendarle izcimilo kaj novega.

Vdor divizij Varšavskega pakta je pokazal, da Moskva ne bo trpela pod nobenim pogojem, da bi se v komunističnih državah rdeči režimi bratili z nekomunisti. V Moskvi se namreč liberalnih idej bojijo še bolj kot nacionalističnih.

Jim je gotovo že žal, da so dovolili nacionalizmu, da tako zelo vpliva na nekatere komunistične stranke; ne bodo kaj takega še dopustili liberalizmu.

Da se vrnemo k prvotni misli: komunizem ne more paktirati ne z liberalizmom ne z nacionalizmom, ju kvečjemu prenaša kot začasne pomagale na poti v "socijalizem". Mu je pa liberalizem bolj zoprni kot nacionalizem. To vidimo ravno sedaj v Moskvi. Tam ne marajo za romunškega vodnika Ceausescuja, ker preveč poudarja nacionalizem, toda nočejo mu zaviti vratu, ker vedo, da Ceausescu ne mara za liberalizem. Zato so takoj spravili izpod nog Dubčka, čeprav še dolgo ni bil tako navdušen nacionalist kot Ceausescu. Je pa bil radi tega bolj nagnjen na liberalizem. To so mu v Moskvi najbolj zamerili.

Podobno je tudi s Husakom. V Moskvi ne marajo slovaškega nacionalizma, toda trenutno jim ta nacionalizem koristi, ker cepi vrste čeških in slovaških komunistov. Zato se jim pa kar dobro zdi, da je Husak vzoren stalinist, torej zanesljiv tovariš na višji ravni. Dokler bo dober stalinist, mu bodo odpustili marsikak nacionalističen prekršek. Ako ne bo več — kar se lahko pripeti —, bo pa Husak moral poslušati drugo muziko.

Tudi Tito ni nobena izjema. To je jasno pokazal sredi februarja, ko je svoji mladi gardi razlagal, kakšna naj bo jugoslovanska mladina. Pri tej priliki je ostro nastopil proti lokalnim nacionalizmom in posebej poudaril, da je sicer po rodu Hrvat, toda navdušen "jugoslovanski socijalistični patrijot". Odvratna mu je tudi vsaka ideja o takem liberalizmu, ki ne uboga marksizma in leninizma. Zato je mladini toplo priporočal, naj bolj študira marksizem in leninizem kot razne sodobne teorije iz zahodnega sveta.

Milwauški zapiski

Milwaukee, Wis. — USPELI KONCERT. — Zbrali smo se, da slišimo slovensko pesem. Ljudje so prihajali od vse povsod. Koncerti pevskih zborov sv. Janeza so znani. Vsakdo ve, da kdor zamudi kaj takega, zamudi veliko.

Začetek koncerta je napovedal John Staut. Pozdravil je navzoče in zaprosil zbor, naj začne koncert z ameriško in slovensko himno. John Staut je napovedal vse točke programa sproti. Obenem je podal kratko razlago pomena posameznih slovenskih pesmi. To je bila posebnost, ki so jo ljudje radi imeli, zlasti ti, ki niso razumeli slovensko. Meni je bilo všeč, da je podal kratko zgodovino Slovencev in opisal, kje leži Slovenija. Tako so prisotni dobili vsaj nek vpogled v Slovenijo, ker drugače sploh ne bi vedeli, kje je Slovenija. Največkrat nas zamenjavajo s Čehi ali Slovaki.

Po odpevu ameriške in slovenske himne je spregovoril župnik fare sv. Janeza. Poudaril je velik pomen petja posebno za Slovence, saj je znano, kjer sta dva Slovence, je že pevski zbor. Pri tem se je seveda zahvalil pevskim zborom za poštvalnost, ki so jo pokazali, da so koncert sploh mogli prirediti. Posebna zahvala še pevovodji Ernestu Majheniču, ki je kljub hudemu udarcu ob izgubi svoje zveste žene Herte hotel prirediti ta koncert. Komaj dober mesec je preteklo od te nesreče, pa je vendar dal nam vsem vzgled, kako je treba nadaljevati započeto delo. Ko je bil vprašan, ali bo izpeljal koncert, je rekel, da bi bila to želja njegove žene, da pevski zbori nastopijo tako, kakor je bilo v načrtu. Njemu je dana prilika, da ima nek cilj.

Po koncertu se je razvila prosta zabava, ki je trajala preko polnoči. Navdušenje, ki ga je vzbudil koncert, se kar ni moglo poleči. Za to je skrbela tudi muzika pod večjim vodstvom Viljema Wiherja. Pevskim zborom k njihovem nastopu čestitamo in jim želimo uspeh še za naprej. Eomo zopet čakali na vaš nastop. Upam, da nas ne boste razočarali.

Koncert nam je odkril tudi nove zvezde. Pevka angleškega zbora Ramona Pawlak je zapela dve pesmi solo in sicer I believe in On this day. Uspela je, začel je tu. Prvi strah je bil premagan in ljudje so ji bili hvaležni za njeno dobro voljo.

Po koncertu se je razvila prosta zabava, ki je trajala preko polnoči. Navdušenje, ki ga je vzbudil koncert, se kar ni moglo poleči. Za to je skrbela tudi muzika pod večjim vodstvom Viljema Wiherja. Pevskim zborom k njihovem nastopu čestitamo in jim želimo uspeh še za naprej. Eomo zopet čakali na vaš nastop. Upam, da nas ne boste razočarali.

POROČKA. — Svet mora iti naprej. Tako sta tudi mislila Charles Estill in Joan Zortz, ko sta si pri otarju v cerkvi sv. Janeza sedaj dva zbora, slovenskega in angleškega. Oba ta zbora sta nastopila. Slovenski zbor je zapel pesem Zdrava Marija kot uvod v program. Ker je mesec majnik, je bila ta pesem prav primerna. Nato smo slišali venček narodnih. Nekatere pesmi smo že slišali preje, pa so tako lepe, da jih radi ponovno slišimo. Saj je to že tako redko. Zato jih še bolj cenimo, ko jih slišimo. Sedel sem zraven neke gospe, ki je rojena v ZDA, pa je rekla: Kar poslušali bi, pa četudi

MATERINSKA PROSLAVA.

— Dan mater nam je vsem pri

srcu. Vsaj enkrat na leto bi ji radi povedali, kako nam je draga in koliko nam pomeni. Občudujemo jo, ker s toliko korajžjo prenaša vse križe in težave ne samo življenja, ampak tudi družine. Kolikokrat pozabi nase in misli le na svoje otroke. Če se mati temu izneveri, vemo, da se je nekaj podrlo, kar je bilo vsem sveto. Radi bi videli, da se to vrne.

Druga nedelja v maju je dan, ki ga skoraj ves svet proslavlja kot dan mater. Tudi Slovensko društvo Triglav hoče posvetiti nekaj trenutkov samo materam. Njihova proslava bo nekaj posebnega. Začeli jo bodo s petimi litanijami v cerkvi sv. Janeza. Takoj nato nastop v dvorani. Lepšega si skoraj ne morete misliti, kakor tak način proslave. Prosim Boga za pomoč, da mater podpre pri njenem nesebičnem skrbijo, da vsa vožnja poteče v delu za družino, in se mu zahva-

Letni koncert pevskega zbora Triglav

CLEVELAND, O. — Preteklo nedeljo ob 4. uri popoldne je imel pevski zbor Triglav svoj 22. letni pevski koncert v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. Dvajset let prepevanja je za vsak zbor že nekaj posebnega, še bolj pa to velja za zbor Triglav, ki se je rodil in bil delaven v izrednih časih, ki mu niso bili zmeraj naklonjeni in ki mu niso pred vsem dali možnosti za obnavljanje pevskih moči, kot si jo je gotovo želel.

Triglav ima torej za seboj že tradicijo prepevanja, ki ji je o stalno zvest, gojil narodno glasbo, posebno narodne pesmi, ne zamenjarjal tudi umetnih. Zadnja leta so mu tudi svetovale druge spremembe: ni bil sovražen modernim domačim popevkam, pa tudi raznih kombinacij z godbo ni odklanjal. To vse smo lahko ugotovili tudi na zadnjem koncertu, ki je imel ljudski značaj po sporedu in tehniki prepevanja, obenem pa bil odprt tudi modernim tokovom, ki iščejo v prepevanju tudi zabavo in ne samo umetniški užitek.

Tako je postal spored koncerta posrečena zbirka vsega, kar si človek želi. Na prvem mestu so bile narodne in narodnim podobne pesmi, vanje je bilo vpleteno tudi precej umetnih pesmi znanih skladateljev, ni manjkalo tudi nekaj popevk ob spremeljavi tričlanskega orkestra, včasih pa tudi brez njega. S te plati se nam je zdel spored zelo posrečen in sodoben, morda ravno zato, kar se ni omejil le na klasično področje koncertnega prepevanja.

Tudi nastopi pri posameznih točkah so bili posrečeni in izvrtni. Redke koncerte pomnimo, ki bi bila v njih vsaka točka nekaj posebnega. Tu se je vse vrtilo kot po nekem nevidnem usmerjanju, mešani zbor je delil nastope z ženskim in moškim in s tem pokazal veliko notranjo disciplino. Vmes so nastopili solisti: posamič, v duetih, tercetih in kvintetu. Pa še nastopi solistov so bili navadno v spremstvu bodisi obeh zborov skupaj in posamič, bodisi od tričlanskega orkestra. Občinstvo je torej imelo izbire več kot dovolj. V začetku se te dobrote sploh še ni zavedalo.

Pri tako bogatem in pestrem sporedu je res težko reči, katere točke sporeda so se posebno odlikovale. Ni bila zmeraj meročajna visoka stopnja tehničnega izražanja v pesmih zajetih misli, velikokrat je bila pesem zmeraj sama po sebi privlačna, velikokrat je bila interpretacija nad standardno višino, ponekod je delala kombinacija glasov, in-

liti, da nam jo je dal, je res nekaj, kar bo cenila. Pete litanije Matere božje pri Sv. Janezu bodo ob dveh popoldne v nedeljo, 11. maja.

Materam, tako živim kakor mrtvim, naj dobri Bog nakloni svoje varstvo!

Letos se veliko naših ljudi odpravila na pot v staro domovino. Nekateri bi jo radi še enkrat videli, predno jim je to onemogočeno, drugim nudi ta pot prijetne počitnice, tretjim svidenje z domačimi, ki jih morda niso videli leta in leta. Te dni odhajata na pot Mr. in Mrs. Edwin Kiel. Njima kakor vsem ostalim želimo srečno pot in seveda srečen povratek. Ko sem to omenil, kakor tak način proslave. Prosim Boga za pomoč, da mater podpre pri njenem nesebičnem skrbijo, da vsa vožnja poteče v delu za družino, in se mu zahva-

KULTURNA KRONIKA

strumentov in interpretacije izredno močen vpliv na občinstvo, ki v takih slučajih ni varčevalo s ploskanjem. Se posebno privlačne so bile tiste točke, ki so poleg glasbenega užitka nudile še nekaj zabave.

Tako je bila vsaka točka programa po svoje privlačna. Seveda vsega tega ne bi bilo, ako se ne bi člani pevskega zbora s solisti vred toliko žrtvovali za koncert. Kdor le od daleč ve, koliko naporov je potrebnih, da se ustvari skladnost ne samo v prepevanju, ampak tudi v sestavljanju sporeda, v vajah, v ponavljanjih itd., lahko čuti, kakšno trdno voljo morajo imeti amaterski zbori, da sploh obstajajo. Zato vsem, ki so pri koncertu kakorkoli sodelovali, naša iskrena hvala, tako globoka, da se z navadnimi besedami niti povedati ne da. Poleg hvale zaslužita naše čestitke tudi dirigent F. Vauter in pianist Ch. Loucka, ki se za dosego postavljenega cilja ne ustrašita nobenega truda.

Končno moramo še omeniti, da je bila koncertna dvorana dobro zasedena. Bali smo se, da bo obisk slabši, saj je koncertna sezona že daleč za nami, mlada pomlad nas pa goni z vso silo v naravo občudovat prirodne lepote, ne pa hoditi po zaprtih dvoranah in se naslajati ob kulturi. Vidi se, da je Triglav obdržal svoje stalno občinstvo, da mu vsak koncert dodaja še novo z vzhodnega dela našega mesta. To je tudi prav, kajti Triglav še ne misli iti v zgodovino, hoče še živeti. To mu želimo tudi mi.

I. A.

"Fantje z Osme" so nas dramili

NEW YORK, N.Y. — Pričakovano sem, da bo to poročilo napisal kdo izmed naših, ki bi bil bolj poklican za takšno pisanje kot jaz. In nesrečna kocka se je zavrtela na mojo stran. Nekaj dni je že prešlo od popoldneva, ko so "Fantje z Osme" peli nam, njujorskim srenjčanom za svoj peti koncert. Tako poročilo ne bo zapisano čisto pod neposrednim vtisom.

Največkrat je neposrednost močnejši del pri takšnem spetu. Vendar, ko zdajle zbiram spet svoje vtise nedeljskega "fantovskega" vasovanja na "Osmi", prihaja v moje občutje tole:

Zadnje nedeljsko popoldne se mi zdi kot pravi praznik, ki bo ostal tako zaznamovan samo v priliki življenja skupnosti njujorskih Slovencev.

Naša dvorana je bila polna. V kolikor nista bili prvi dve vrsti čisto zasedeni, v toliko smo morali dodati stole zadaj. In menda se je prvič zgodilo, da smo imeli v gosteh nekaj pripadnikov iz bratske srbske skupnosti, ki so bili polni navdušenja nad našo narodno pesmijo in nad zborom samim, kako je to pesem podajal.

Občutim rast in spolnitev zbora, ki je ogromna od njego-

vega prvega nastopa in tudi prvega koncerta v predlanskem juniju in celo močno zaznatna od njegovega zadnjega koncerta.

Z dokončno vključitvijo prvega tenorja Charlie Guardie in pridobitvijo Lojzeta Simoncica pri prvih tenorjih je zbor dobil tisto potrebno glasovno izenačitev, ki je poprej ni mogel imeti, ker je basovska stran glasovno preveč nagnila na svojo plat. Saj dejansko ni moglo biti drugače. Guardijev glas je prodoren in ga bo za nekaj časa moral še malce brzdati, dokler se ne dvigne druga stran. Simoncicev nima toliko šne jačine, a je zato mehko liričen in pomaga lepo barvati tenorsko stran, ki je v pomoč Gravu in Klezinu.

Vprav ta nastop mi je prikladal v spomin Goethejev izrek: Vaja dela mojstra! Rast in razvoj našega srenjskega zbora "Fantov z Osme" očitno potrjuje to modro ugotovitev; kajti ravno po tej poti je naš zbor dosegel napredek, katerega smo lahko vsi občutili na nedeljskem koncertu "Fantov".

Ne bi se sicer drznil zapisati, da so bili v najboljšem razpoloženju, a navkljub temu so dosegli najboljše uspeh vseh svojih nastopov. Tehnika je močno zadovoljiva in kaže še na nadaljno možno pot izpopolnjevanja. Zilost glasov je dokajšnja in vsled tega pianissimi lepo zazvene. Morda sem pa tja v kaki pesmi manjka sproščenosti, vendar to je stvar interpretacije posameznika med poslušalstvom — kot je to tudi osebni odnos pevovodje do skladbe ali pa tudi narodne pesmi. In zborov pevovodja dr. Franjo Delak ima prav gotovo globok intimen odnos do vsake pesmi, ki jo vadi in tudi po svojem podoživljanju oblikuje. V tem je tista črta, ki človeka potiska na umetniško plat in to je vse bolj in bolj očitno v nastopih naših "Fantov", da bi G. Delak prav rad potisnil svoj zbor čim bolj prav na to stran.

Tokrat je zbor za svoj koncertni nastop pripravil 15 pesmi. Od teh je bilo 9 novih, 6 pa takih, ki smo jih že poprej slišali. Vendar vsako lepo pesem radi po večkrat slišimo, narodno pa še posebno. Menda bi celo vsakdo od nas rad še zmeraj poslušal prvo pesem matere, ki nam jo je zapela. In vsaka narodna pesem je tako rekoč materina pesem!

Ves spored je bil razdeljen v štiri dele. V prvem in drugem po 4 pesmi, temu je sledil malo daljši odmor, v tretjem delu je bilo 5 pesmi in v zadnjem samo dve, ker je bila prva venček koroških narodnih.

Naravno, začno zmeraj z Aljažev Oj Triglav, moj dom, ker ta je "fantovska" himna. Zapeli so jo krepko in odločno, tako da sem ob koncu slišal v dvorani klice: Ziveli, ziveli... Torej je vzgala!

Sledila ji je O. Devova: Soči in njej M. Vodopivecva O večerni uri, ki se mi je zdela pristnejša vprav tokrat, ko smo imeli med nami brate in sestre z našega juga. Jenko jo je spisal njim v pozdrav in Vodopivec ji je dokaj pozneje dal glasbeno kompozicijo prav tako njim v pozdrav za zgodovinsko srečanje v skupnem domu. In lepo je naš skupen dom gledati na barčici s sinjega Jadrana. Nekaj teh občutkov nam je pričarala F. Maroltova Barčica. V duhu sem doživljal odmeve med skalovjem Jadrana in pa tiste odmeve, ki jih je Župančič dal v svojo pesem Prišla si...

Drugi del se je spet začel z živahno E. Adamičeva Završni fantje. Ta razgibanost se je umirila v mirnosti rož, ko so fantje zapeli F. Delakove Rože. Ko so fantje zbrani in jih vonj rož obda, pomislijo na tisto lepo jasno noč, ko se vsako dekle razveseli ob poslušanju fantov na vasi ali pod njenim okencem. In naši "fantje" so nam peli F. Venturinijevo Nocoj pa, oh nocoj... Tu je nastopil Carlie Guardia tenor solo. Vsi smo lahko spoznali, ka-

(Dolge na 3. strani)

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL. 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicius
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Social Director	Nancy Owen
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

QUARTERLY MEETING of the SUPREME BOARD of THE HOLY FAMILY SOCIETY OF U.S.A. Joliet, Illinois

CONTINUED

President Joseph J. Konrad now called on the treasurer Anton Smrekar for a report.

President Joseph J. Konrad and members of the Supreme Board:

It is a pleasure for me again to address you at this first meeting of the Supreme Board in this new year of 1969.

I have been a member of the Supreme Board for the past twenty years and have watched the growth in my time. Some times I give a thought whether this is all true or not, but evidently it must be as I gave the financial report to you.

On all the Boards that I have been a participant in the Society, we have had wonderful understandings and co-operation. Also the new business that has come in, and I would venture to say that we should reach the figure in about two million within the next four years.

These, members of the Board, are my words to you.

I thank you,
Anton Smrekar,
Treasurer

President Joseph J. Konrad now called on the new 1st V-President Ronald Zefran for a few words.

President and members of the Supreme Board:

I'm sitting here with you and admit this is relatively something new to me. I have enjoyed the participation in this meeting and I'm sure as time goes along I will be prepared much better to perform my duties as your 1st V-President.

I have been hearing about the understanding and the co-operation of the Board and I know that from here on out we will have the same good leadership in the years to come. This is my statement to you members of the Supreme Board.

I thank you,
Ronald Zefran,
1st V-President

A motion was made by Anthony Tomazin and seconded by Matthew Kochevar that the report of the 1st V-President Ronald Zefran be accepted as given. Carried.

President Joseph J. Konrad now called on the 2nd V-President Anna Jerisha.

Mr. President and members of the Supreme Board:

It is again my pleasure to be here with you at this meeting. I have observed the financial statement and the various reports and from all indications, progress is the word.

The understanding and the co-operation of the members of the Supreme Board has been very good and I hope it continues in the future.

This is all that I have to say. I thank you,
Anna Jerisha,
2nd V-President

1st V-President Ronald Zefran now called upon the President for his statement.

1st V-President and members of the Supreme Board:

As you know, I also am a newly elected officer, although I have been and am a member of the Board. My new position

as President of the Holy Family Society.

As I have stated earlier the outline of our work which lies ahead for all of us. I earnestly believe that what I have in mind in the programming for the future can be a reality. We must bear this in mind because as elected officers we owe much to our members of the Holy Family Society for their co-operation with the Supreme Board.

These are the words to you at this time.

I thank you,

Joseph J. Konrad,
President

A motion was made by Anton Smrekar and seconded by Anthony Tomazin that the report of the President be accepted as given. Carried.

The question of the next meeting was brought up and it was decided that it be held in July, unless otherwise designated by the Secretary.

The motion was made and seconded that the meeting adjourn, the time 1:30 p.m.

The meeting closed with prayer by Ronald Zefran for the living and deceased members of the Holy Family Society.

Joseph L. Drasler,
Recording Secretary

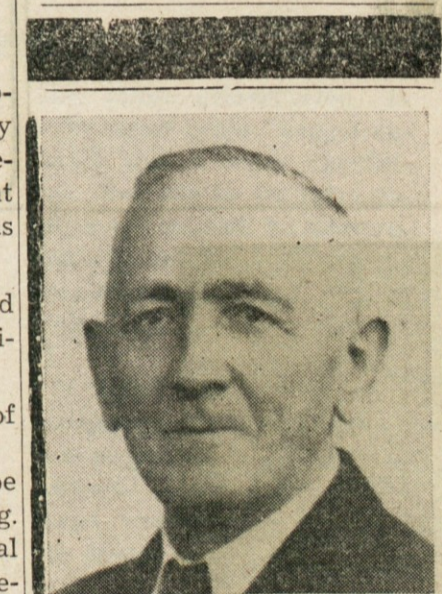
Kultura

(Nadaljevanje z 2. strani)

ko mu zveni glas. Da mu je prodoren, lepo barvan in tudi čist v višini. Upamo, da bo še dolgo pomagal dvigati naš fantovski zbor, ki ga je srenja dolga leta čakala. Čakali nismo zaman. Fantje so prišli in nam zapeli H. Odakovo *Dremlje se mi...* Te besede je v svojem odpevu fantov lepo ponazorila M. Ravnikarjeva, ko iz dremavice prestopi v polno budnost in utripnost čustev. Njen mehki mezzosopran je mestoma bil močan in dramatičen.

Po odmoru so nas fantje spet popeljali na koroško stran in so zapeli L. Kramolčevu *N'mav čez jezero*, kateri so potem sledile F. Delakova *Dekle, to mi povej*, O. Devova *Čej so tiste stezice*, D. Zirovnikova *Ko sem k njej prišel* in pa na novo naštudirana J. Gotovaceva *O mili mi*. V njej so vsi glasovi pokazali lepo zmogljivost in zbor kot celota lepo zlitost.

V zadnjem delu je prišel P. Konjakov *Venček koroških narodnih: Ti puebec jak na lum-paj...* In v tej pesmi je bil Karl Klezin pravi koroški "puebec". Njegov tenor je bil tu tako naravn, skalnat in pristen, da boljšega "puebeca" od njega g.

V blag spomin

DVANAJSTE OBLETNICE SMRTI
LJUBLJENEGA SOPROGA,
OČETA IN STAREGA
OČETA

Ludwig Lacijan

Ki nas je zapustil
8. maja 1957.

V miru božjem zdaj počivaj,
dragi, nepozabni nam,
v nebesih večno srečo uživaj
do svidenja na vekomaj.

Tvoji žalujoči:

SOPROGA, HČERKI in VNUKI.
Chicago, Ill., 8. maja 1969.

KUPUJTE V ČETRTEK: V MESTU OD 10 DO 8.30; V PODRUŽNICAH OD 10 DO 9.30. MI DAJEMO IN ZAMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE. ZBERITE JIH ENO KNJIZICO S SREČNIM KONCEM.

the MAY co.
ALL 7 STORES

Hura! Hura! vzklikamo
Shutterburg cirkusu
iz kodelskega poliestra
in bombaža

Cirkus je prišel v mesto, upodobljen na teh srčanih oblekah iz pikeja in denima in mi komaj čakamo, da vam jih pokažemo. Težko boste izbirale med levi, klovni, sloni, medvedki in drugimi živalicami. Morda jih boste kupile več! V velikostih 3-6x, \$8 do \$10. Velikosti 7-14, \$9 do \$12.

Otroški svet in dekliška prodajalna.

Drugo nadstropje v mestu in v šestih podružnicah.

TONY KRISTAVNIK PAINTING AND DECORATING Telephone: 946-8436

napravili že dva sporazuma glede odplačevanja, pa noben sporazum se ni obnesel, ker vlada nima denarja za plačevanje obvez. Sedaj bodo upniki zopet poskusili svojo srečo. Poznavalci pravijo, da bodo morali precej odpisati, da rešijo vsaj ostanek terjatev.

Plitvo oranje

Povprečna globina oranja v naši deželi je nekako 6 palcev.

Maziva iz petroleja

PITTSBURGH, Pa. — Petrolej kot mazivo so prvič uporabili leta 1869. Sedaj so vsa industrijska mazilna olja sestavljena iz petroleja.

MALI OGLASI

Potrebuje popravila
E. 78 — St. Clair Ave. dvodružinska hiša, garaža, polna klet, plinski furnez. \$4900.

Kličite Jack Lorenz
MAINLINE REALTY
431-8182 221-9381
(8,9,13,15 maj)

South Euclid
Blizu Regina High, zidan bungalov, 3 spalnice, polna klet, garaža, primerno za upokojece. \$23,900.

Euclid — Chardon Hill okolica
Zidana semi-ranch hiša, polna klet, ognjišče na drva v stanovaljski sobi, garaža za 2 kare, v lepi okolici. \$33,900.

Blizu E. 185 St.
Zidana dvodružinska hiša, 3 spalnice vsako stanovanje, garaža za 2 kare. \$37,900.

UPSON REALTY
RE 1-1070 499 E. 260 St. (91)

Soba se odda
Ena spalna soba se odda poštemu moškemu na 1189 E. 176 St. Si lahko kuha. Oglasite se osebno na tem naslovu. (92)

V najem
Dve opremljeni sobi se odda zaposlenemu, treznemu moškemu. Privatni vhod in privatna kopalnica. Oglasite se na 998 E. 152 St. —(92)

Stanovanje v najem
Oddamo 5 sob na Ansel Rd. Kličite 751-3126 —(93)

Lastnik prodaja
3-družinsko hišo z velikim dvoriščem nasproti cerkve sv. Vida, na 6018 Glass Ave. Kličite 391-0073. (95)

South Euclid
Near Regina High, brick bungalow, 3 bedrooms, full basement, garage, ideal for retired couple. \$23,900.

Euclid — Chardon Hill area
Brick semi-ranch, full basement, wood burning fireplace in living room, 2 car garage, located in a lovely area. \$33,900.

Off E. 185 St.
Brick 2-family, 3 bedrooms each suite, 2 car garage, \$37,900.
UPSON REALTY
RE 1-1070 499 E. 260 St. (93)

Varovalka otroka
Rada bi varovala otroka podnevi na mojem domu na 6632 Bliss Ave.

**POTREBUJEMO HIŠE
za prodajo
KINKOPF REALTY**
531-6346

Ženske dobijo delo

Iščemo varuhinjo

Iščemo Slovenko za varstvo dveh otrok na domu od 4. pop. do 11. zvečer. Oglasite se osebno na 1128 E. 67 St. po 6. uri zvečer. (92)

Delo za konec tedna

Iščemo žensko za likanje. Pridete v soboto ob 10 zj., ostanete čez noč in greste domov v nedeljo ob 5 pop. \$35. Shaker Heights. Kličite naš urad 431-0628. (94)

MOLDING MACHINE OPERATORS

Druga ali tretja izmena; prijazna, čista okolščina; majhna firma.

PYRAMID PLASTICS

9202 Reno Ave. (94)

Službo dobi

ženska, ki bi stregla stankam-kupovalcem. Cisto delo. Rudy's Meat Market, 6706 St. Clair Ave. (93)

Gospodinjska pomočnica

Slovenska družina z lepim domom v Willowby Hills išče starejšo Slovenko za pomoč v gospodinjstvu. Lahko stanuje pri njih, ali samo po 4 dni na teden. Plača po dogovoru. Ponudbe na Ameriško Domovino, Box 384. (92)

Nkrumah zapustil Gani \$880 milijonov dolga!

AKRA, Gana. — Človek bi diktatorje že lažje prenašal, ako ne bi vedel, da bodo pustili za seboj tako velike dolgove. Znan ganski diktator Nkrumah, ki je bil pregnan l. 1966, je napravil deželi okoli \$800 milijonov dolga. Denar je porabil za vse mogoče nepotrebne investicije, kar je bilo dobro zamišljenih, so

Help Wanted — Female

Stenographer — Girl Friday
Unusual opportunity with rapidly expanding small company near E. 55 & St. Clair. Salary open. Call: 432-1600. (91)

Cleaning Woman

To clean factory offices, lunch room and washrooms, 3 times weekly, 7 a.m. to 11 a.m. \$1.80 per hour.

VALEN MFG. CO
6725 Machinery Ave.
1 block north of St. Clair, off E. 70 St. (92)

JANEZ JALEN:

VOZARJI

Se bolj čudno je pa bilo, da sta za zadnji par najbližnjega sorodstva hodila Klemen in Mina. Nista samo jokala. Kar tulila sta in ljudje so začudeno z glavami zmajevali. O, ko bi vedeli, kako sta mu zagrenila zadnje ure življenja! Ona z zakonsko nezvestobo možu in otrokom, on pa — smrkač —. Le zakaj sem ga oprosti! vojaške službe. Napaljon bi ga že naučil kobjih molitvic! Da ju le sram ni, hinavec potuhnjenih. Jima že pokažem, čeprav sem že mrtev!

Kakor svoje dni, ko je bil še garač in stiskač, ki se pa hkrati ni branil poklicati bokala vina, če je tako nanese, se je nekdanji, mogočni, sedaj pa opešani vozar Marka razburil. Stisnil je pest in udaril predse kakor njegova dni, če so se mu utrjeni hlapci malo napili in je trdo udaril ob mizo: "Sodrga pijana! Spat!"

Zamahnil je predse in se v tisočinki sekunde zavedel, da ne sedi pri Rogovilu na Črnučah, pač pa da ga neso v stekleni krsti iz knjic na Rodine v črno jamo. In da na njegov udarec niso odskočili bokali in poliči na mizi, pač pa se mu usipajo na glavo kakor ostri noži črepinje razbitega pokrova njegove steklene beneške krste. Naglo je dvignil obe dlani, si zavaroval obraz in se — zbudil.

Sanjal je tako živo, da se ni mogel koj zavedeti, kje pravzaprav je. Frevidno je potipal okrog sebe. Bal se je, da bi se ob razbiti steklenini ne obrezal. Sele čez zas se je zavedel, da leži v postelji in ne v krsti. Nevoljen sam nase je zagodrnjal: "Menda mi gre že na otročje." Prisljuhlil je v temo. Ne, ni se motil. Vrata na skedenj so zaječala. Razločno je slišal Klemen, kako se je zakopal v seno. "Seveda, norčija ga razganja, smrkač," je sodel. "Pa ga že

ozdravim, njega in njo. Zdi se mi, da še ni prepozno. Samo Boštjan o vsem niti zaslužit ne sme." In je utrjen, kakor je bil, spet zaspal.

Ko bi pa stara Marka vedela, da je z nočjo vred njegov tretji sin, desetnik Klemen, debelo uro daleč prav pod izvinkan klanec Brosce šel pit kozarec vina samo zato, da je videl le po Lončarjevo Lenko iz Ljubnega, točjak po pri Zabarju, bi pa do jutra ne bil zatisnil več očesa.

Tok, tok, tok — — — Ni se še povsem zdanilo, je Klemen že klepal koso in zbudil oča. Marka se je pokrižal in razsodil: "Saj fant ni napak, ve, kaj je delo."

Klepanje je premolknilo, pa se koj spet oglašilo. Marka je uganil, da se je Klemen lotil še njegove kose in je bil svojega najmlajšega vesel: "Lej! Rad me ima pa le. Ve, da bolj slabo vidim, pa mi hoče ustreči. Mlado Boštjanovo ženo mu pa izpihnem iz srca, da še sam ne bo vedel kdaj."

Na Rodinah pri svetem Klemen je zazvonilo dan. Marka je vstal, se oblekel in umil, odmolil angelovo češčenje in stopil pred prag. Na kljuki pred skednjem ga je čakala sklepana kosa. Pripasal si je oselnik in odšel za sinom na mejo seč. Grede ga je skrbel vihravi Klemen: "Ni napačen fant. Samo mlad je še in ga ženska moti. Koj danes se moram z njim pogovoriti. Mladost je norost." Spomnil se je svojih ovčarskih dni in Ančke in njene trmoglave gruntarske stanovitnosti, s katero je tudi zmagala. Nazadnje je pripeljala do pametnega konca, čeprav iz početka nikamor ni kazalo. Ampak — Mina pa Klemen. Kaj bo z Boštjanom in otrok? Dva sta že in tretji je na poti. Da je tudi ta Boštjanov, o tem ni dvomil. Kaj bo pa za naprej —?

Marka je stopil izpod drevja ob stagnah, zagledal Klemena, ki je odbijal široke redi, grede pa pel:

"Mrzle rose, svetle kose, rada travca se kosi. Jaz pa zmeraj premišljujem, oh, kaj dekle, delaš ti."

Oče se je potajil za deblo obsežnega hrasta, sin je pa posnel s koso iz nakošenega reda šop trave in grede, ko je oprl kosišče ob tla, že obrisal rezilo. Pre-

den pa je začel brusiti, je zavriskal, kakor bi hotel zbuditi vse zaspance tri fare daleč naokrog. "Ne. Kdor je take volje navsezgodaj, na njegovi duši ne more biti greha," je prav vedel stari Marka, ki se je spet spomnil svojih mladih let, ko je bil še Podlipnikov ovčar Marko. Hkrati je postal sam spet kakor mlad, ki je gledal in slišal pred sabo zadnji sad svoje ljubezni do Podlipnikove Ančke, desetnika Klemena.

Sek, ssek, ssek, je na široko zamahoval Klemen. Grede je mrmraje pel, kaj, Marka ni razumel. Čudil se je samo, kako desetnik naporno delo in pesem hkrati sploh zmora. Ko je pa Klemen postavil koso pokonci, da bo spet brusil, je Marka razločno ujel besede:

"Moja si ni moja boš."

Sek, ssek, ssek, je spet zasikal kosa. Klemen ni več zapel. Očividno se je nekam s povešenimi očmi zastremel. Kakor v bronu vlita lepota je bil.

Oče Marka ga je pa gledal od daleč.

"Moja si in moja boš."

Stopil je izza debla in zagrozil s pestjo: "Ti že pokažem, smrkač. Tvoja še ni bila in nikoli ne bo. Raje ti še danes stopim na vrat kakor negodnemu mačku."

Grede, ko je šel s stagen proti meji, je na pol tiho sam sebi govoril: "Da more biti Boštjan, ta skrbni mož, tako slep. Nee! Družine pa ne pustim razdreti, pa če gre prav furiga k vragu. Bomo že kako živeli."

Preden je prišel do Klemena, si je pa že spet premislil. Zavedal se je, da je Klemen že odra-

sel fant, ki bi se mu bolj podala dekle kakor pa palica.

Trdni namen, da najmlajšega izpove, kakor ga ne bi znal ob najbolj spokornem misijonu najstrožji janzenistični jezuit, kakor se reče tistim sršenastim gospodom, ga je minil. Domislil se je, če bi ga po krivem obdolžil, bi utegnil najljubšemu otroku vse življenje zagreniti: "Naglo storjeno — gotovo skaženo," se je spomnil starega ljudskega pregovora in si to modrost koj po domače povedal: "Hitrica ni nikoli nič prida."

"In kakor bi vse jutro nič ne razmišljal, je voščil desetniku dobro jutro."

"Bog daž, ata!" je zasijalo mlado življenje iz Klemena.

"Na-a. V tem smehu ne more biti greha," je vedel izkušeni in dostikratov trdo preizkušeni oče deseterih otrok, vdovec Marka iz Krnic.

Nabrusil je koso, zamahnil kakor mlad in se spomnil, kako hudo mu manjka Ančka: "Ze zavoljo tegale desetnika, ki je preveč po Ančki in mu jaz ne znam biti kos."

Sek, ssek, ssek, je sikalo dvo-

je kos po dolgi Markovi meji. Pri stogu. Naprej je sek el Klemen. Nič več ni hitel in široko zamahoval. Zavedel se je, da bi ata bolelo, če bi začutil, da ne zmora več tega kakor mlad. In sta sekla in brusila in kdaj pa kdaj tudi kakšno besedo izpregovorila. Mladega je bila ena sama tiha pesem, starega pa ena sama skrb.

Sek, ssek, essek, ssssek.

Na Rodinah pri svetem Klemen je zazvonilo sedem. Oba hkrati sta postavila kosi pokonci in se pokrižala. Oče je pa začel glasno moliti: "Angel Gospodov je Devici Mariji češčenje prinesel in ona je sprejela od svetega Duha, češčenja Marija —"

Med angelovim češčenjem je pa prišla po meji navzdol Mina, mlada, tako da se je na koncu že z njima vred pokrižala. Prinesla je kosilo, kakor pravi Gorenjci zajtrku. Razgrnila je nasušilno rjuho in postavila nanjo iz kosare polno, lepo pisano ljubensko skledo jedovih žgancev, bogato z zaseko politih, da so se kar tresli. Ko sta ocvirke z lesenimi žlicami pobrala, je prilila še mleka. V red poleg rjuhe je

Na MATERINSKI DAN

najlepše počastimo naše matere

S CVETLICAMI

Say it WITH FLOWERS on

MOTHER'S DAY

JAMES A. SLAPNIK JR. - FLORIST

6620 St. Clair Ave.

Tel.: HE 1-8824

Ne glede na to, kje se nahajate, ček od največje ohijske banke je lahko krasen!

Kajti, čim bolj je poznana banka, tem bolje je poznan njen odjemalec.

Zato nas vprašajte za ta krasen ček. Vaše ime poleg našega pove samo lepe reči o vas.

Cleveland Trust
OHIO'S LARGEST BANK

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

WOMAN to assist in Service Shop operation. Shipping and receiving locks and keys. Experience not necessary. Insurance, holiday and vacation. Call Mr. Gee 372-3128. (91)

MALE HELP

WAREHOUSE LABOR \$2.72 per hour to start — Day shift NATIONAL STEEL SERVICE CENTER, INC. 2424 Oakton St. Evanston, Ill. DA 8-3000 262-6700 (92)

GENERAL FACTORY MATERIAL HANDLERS LOADERS LABORERS

Permanent jobs offering promotions by merit. Excellent benefits. Apply in person for one of these careers.

BRODY SEATING CO.
5931 Dickens (93)

Immediate Opening For PHYSICIAN

Licensed in Pennsylvania Or Eligible

Full Time To Work 40 Hour Week In Emergency Room. 250 Bed General Hospital.

Beaver Falls, Pa.
Call Collect

(412) 843-6000 (93)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

INDIANA

58 beaut. rolling acres. Located bet. Valparaiso and Portage. Settled area. 720' frige. on blacktopped road just off U.S. 6. Brk. Engl. style bsmt. Overlooks small man-made pond w/spring fed creek. Priced for immediate sale by owner. PH. 219-762-1767 (92)

BUSINESS OPPORTUNITY

SUPERMARKET — BY OWNER Will sell the only lge. super market in Sauganash. Residential area. \$22,000 incl. fixtures & stk. Retiring. Est. 35 yrs. Ph. PA 5-9860 (92)

HELP WANTED

KITCHEN HELP — COOK Experienced — Polish restaurant. 1117 N. North Branch — Chicago Ph. 822-0349 (92)

postavila bokal sadjevca, če bo sta kasneje kaj žejna. Zavoljo malice so se pa dogovorili, da je ni treba nositi, ker bosta že prej posekla. Košaro, sklede, lonec in žlice z rjuho vred naj pa Klemen prinese domov, ker sarna ne utegne čakati, ko je doma vse polno dela. Preden je Mina odšla, je pa strmo pogledala Klemena, potem pa očeta in fant je prikimal, da bo naredil. Marku ta pogled ni ušel: "Le kaj imata med sabo?"

Se preden je mlado Mino zakrilo drevje ob stagnah se je Klemen odločil, položil žlico in spregovoril:

"Ata! Ne smete biti preveč hudi. Je res bolj prav, da sam

povem, kakor bi vam drugi priresli na ušesa, če vam že niso." Tudi oče je prenehal jesti in je na široko odprl oči: "Kaj pa? Saj kriv sem vsega jaz, Mina nič."

Stari Marka je odprl usta in strmei v svojega desetnika. Ob imenu Mina je kar prebledel. Kakor z nožem ga je zbadlo pri srcu: Tok, je le res.

Klemen je opazil spremembo na očetovem obrazu in se prestrašil. Zastala mu je beseda. Obmolknil je. Pa je stegnil Marka roke predse in bruhnil iz sebe: "Če si že začel, se izpovej do konca. Kaj je med vama z Mino? Fant —!" Dvignil je prst in zažugal. Možu je šlo na jok.

STARC FLORAL INC.

6131 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telefoni: podnevi 431-6474, ponoči EX 1-5078

CVETLIČARNA IN ZASTOPSTVO ČOKOLADE FLORA MIR

NA MATERINSKI DAN počastimo in razveselimo naše matere s cveticami in skatijo izvrstnih čokoladnih bombonov FLORA MIR.

Mamici šopek, da si okraši obleko.
Mamici narezano cvetje za njeno mizo.
Mamici rožo v lončku za njeno sobo.
V mestu dostavimo isti dan.

Cvetje dostavimo telefonično takoj po vsej Ameriki. Telegrafično naročimo cvetje v inozemstvu po vsem svetu.

Iskreno želimo, da bi vse naše matere praznovala veseli in srečni MATERINSKI DAN!

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

649 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

NAROCITE SVOJIM DRAGIM MAMICAM

AMERIŠKO DOMOVINO

KOT DARILO ZA

Materinski dan

Naročite telefonično: 431-0628

Naročite pismeno:

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošljate Ameriško Domovino kot moje darilo za Materinski dan na sledeči naslov:

.....
.....
.....

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime in naslov:

.....

OTOK MIRU — Ko se ves svet vznemirja zaradi naraščanja zločinov, varuje mir in red na otoku Inagua v Bahamih en sam policaj. Na sliki ga vidimo na motokiklu pred osrednjim upravnim poslopjem.

DIH POMLADI — Deklica in cvet pred njenim noskom spominjata na pomlad. Slika je bila posneta na Waleskem festivalu v Londonu na Angleškem.